

Bedre mavesundhed

Lisbeth Jørgensen, projektchef, VSP
& Elisabeth Okholm Nielsen, chefforsker, VSP

Kongres for svineproducenter i verdensklasse 2014

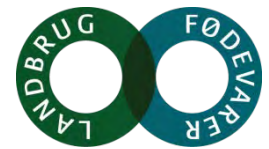

Videncenter for
Svineproduktion

Mavesår på dagsordenen

Videncenter for
Svineproduktion

Fødevarer 19. sep 2013 Opdateret 19. sep. 2013 kl. 11:01

16
Kommentarer

0
f Del

0
Del

Mail

Print

Fødevareminister: - For mange grise har mavesår

Fødevareminister Karen Hækkerup vil finde en løsning på de mange mavesår blandt danske svin

Af: **Kerstin Bruun-Hansen**

26. JUN. 2014 KL. 11:00 | OPDATERET 26. JUN. 2014 KL. 11:08

Ny plan: Danske svin skal have det bedre

Pattegriseoverlevelse

Alle søer skal gå fri

Stop for kastration

Reduktion af halekupering

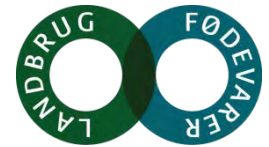
Indsats mod mavesår

En styrket indsats mod mavesår hos søer og slagtesvin

Forekomsten af mavesår reduceres gennem bl.a. styrket sundhedskontrol.
En fælles indsats starter nu.

Hvad ser vi i stalden?

Videncenter for
Svineproduktion

Enkelte dødsfald

Sort gødning, bleg so

~~Nedsat foderoptagelse i dieperiode~~

Nedsat velfærd

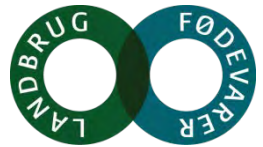
Enkelte dødsfald

Enkelte blege, utrivelige grise

Lavere tilvækst ved alvorlige mavesår

Hvad ser dyrlægen?

Videncenter for
Svineproduktion

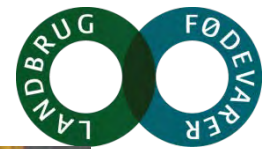

**Obduktioner i besætning
kan give et fingerpeg**

**USK på 20 maver viser
besætningens situation**

Mave USK

Videncenter for
Svineproduktion

Forhorning, sår og ar

Videncenter for
Svineproduktion

Hård hud kan forsvinde

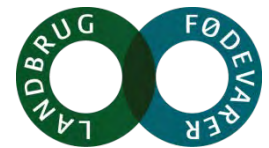
Sår heler

Ar forsvinder ikke

Maveindeks

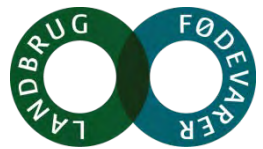
Videncenter for
Svineproduktion

Forandring	Sår-indeks	Ar-indeks
Mavens hvide del er glat og smidig	0	
Forhorning i den hvide del	1	
	2	
	3	
Erosioner (tab af væv) i det øvre lag	4	
	5	
Sår i slimhindens dybere lag <i>eller</i> Ar , den hvide del bliver uelastisk	6	6
	7	7
	8	8
Striktur , spiserøret formindskes til en snæver uelastisk åbning		9
		10

Maveindeks

Videncenter for
Svineproduktion

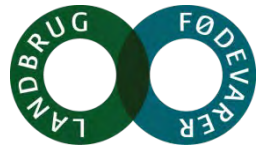

Mave-indeks
0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

Maveindeks

Videncenter for
Svineproduktion

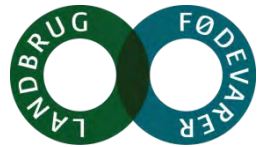

Mave-indeks
0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

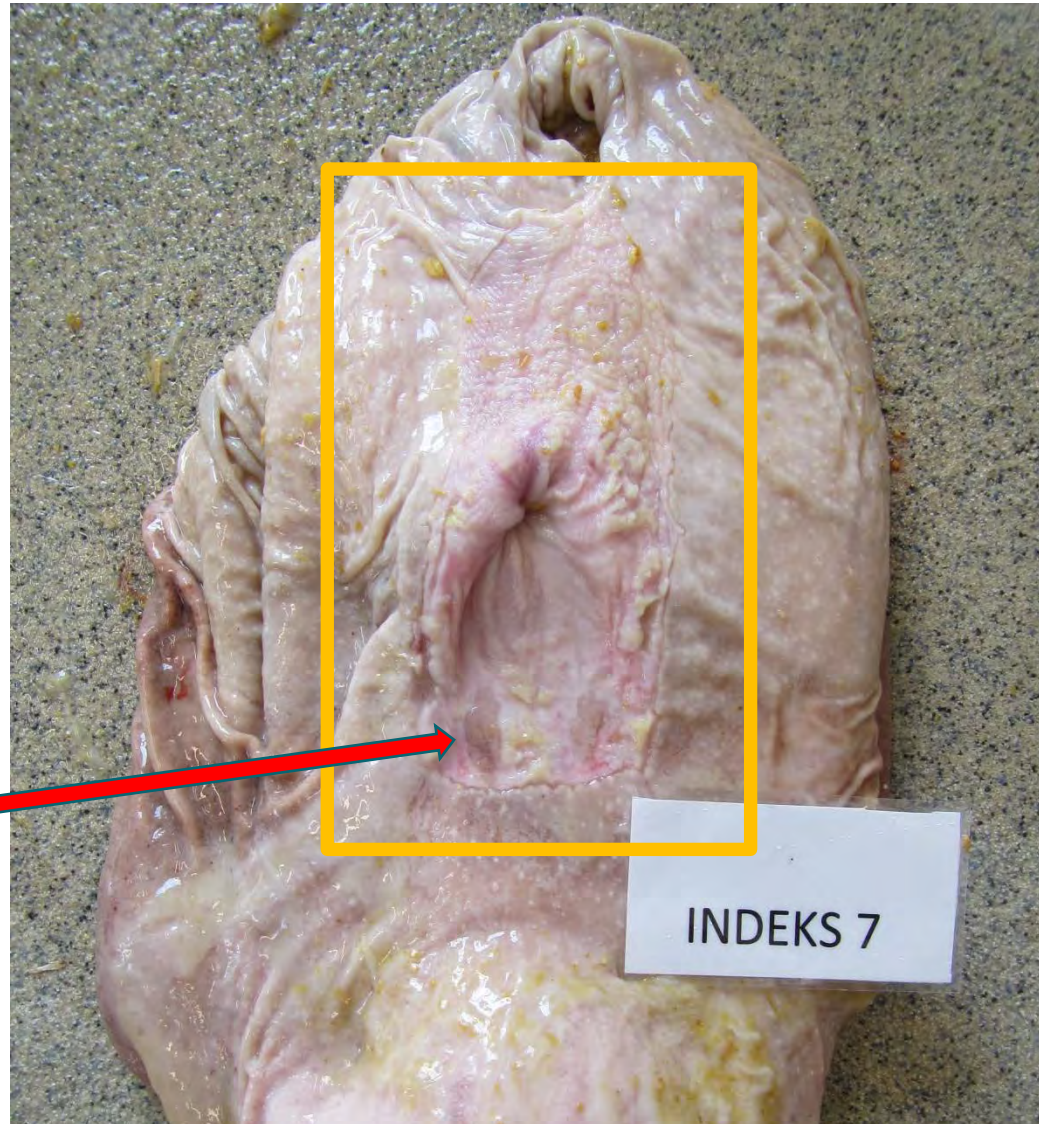

Maveindeks

Videncenter for
Svineproduktion

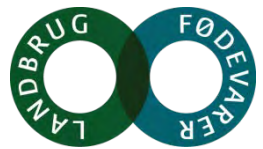

Mave-indeks
0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

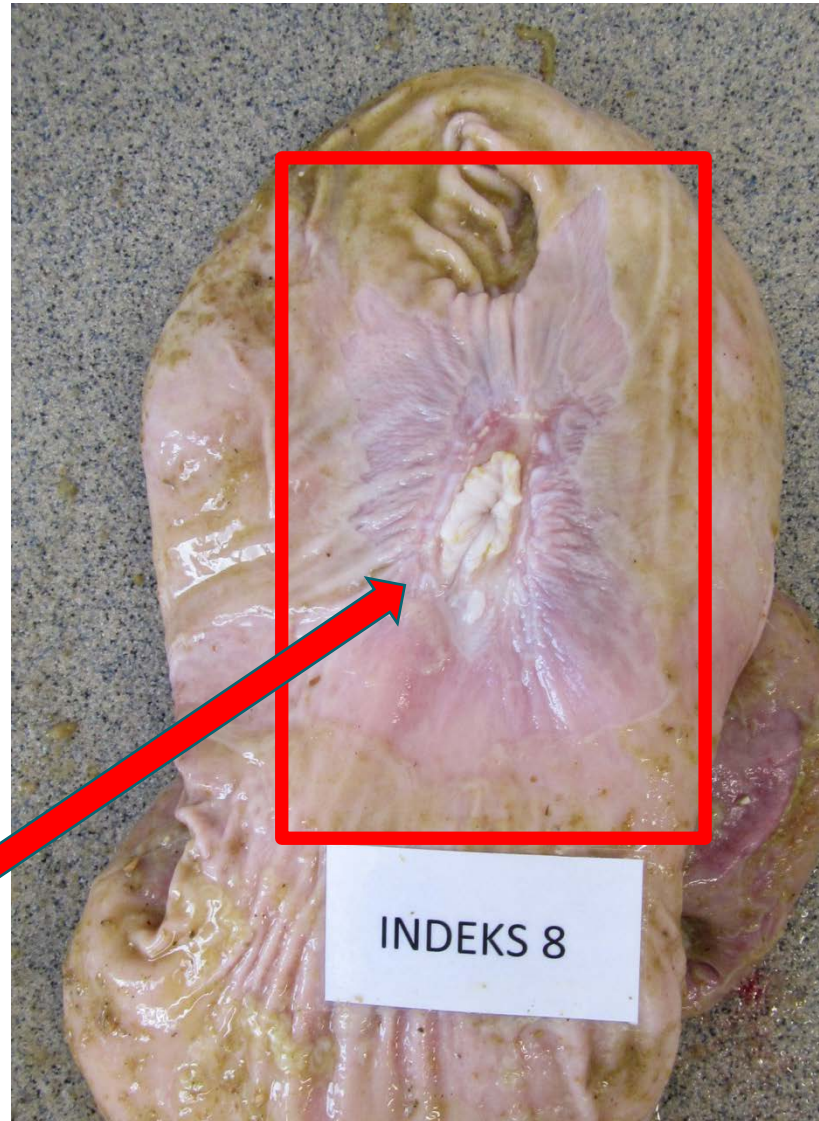

Maveindeks

Videncenter for
Svineproduktion

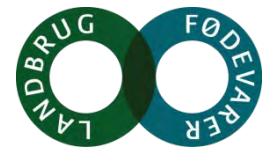

Mave-indeks
0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

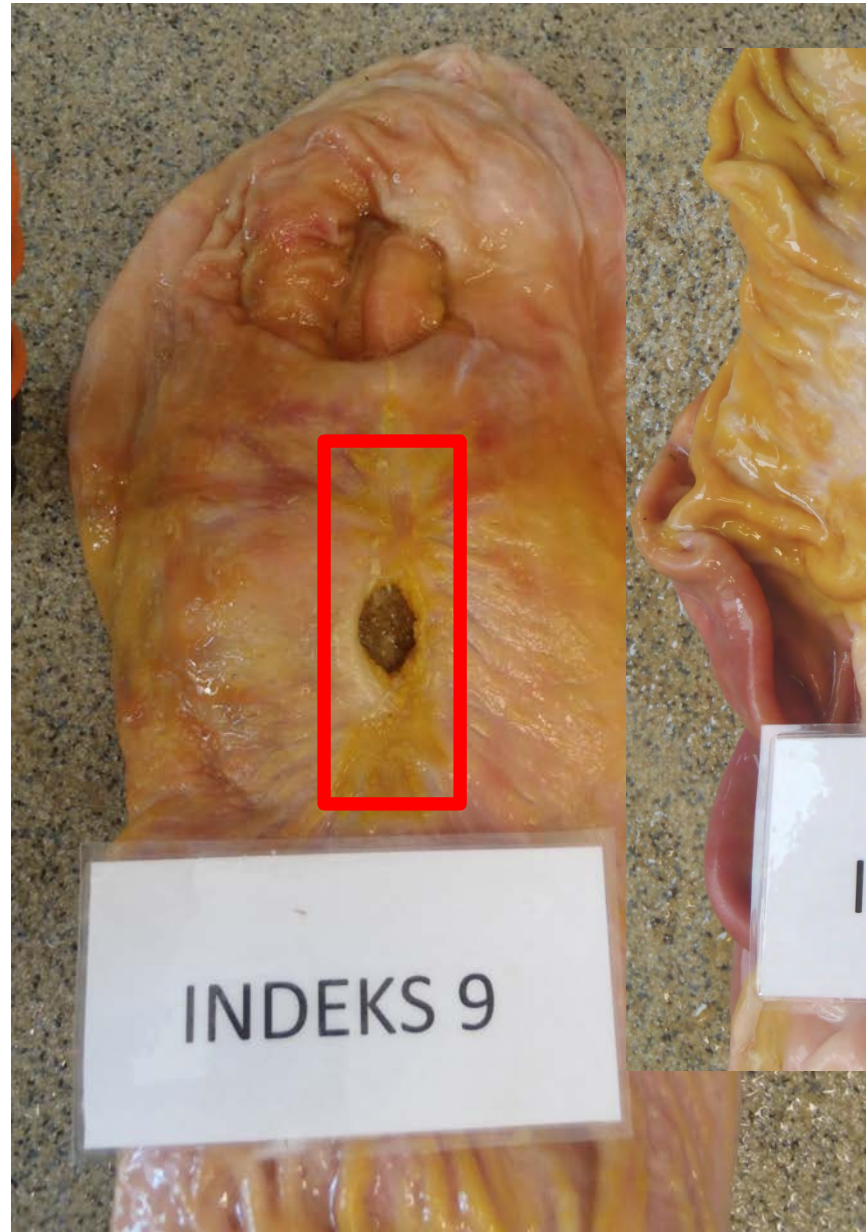

Maveindeks

Videncenter for
Svineproduktion

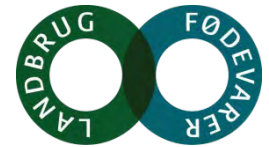

Mave-indeks
0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

Mave USK

Videncenter for
Svineproduktion

Rekvirition af USK		Skema 1 af 2
Leverandør		
CHU nr.	Amd. dnr. af USK	
Navn	Sex: ☐ Søbo ☐ Stigterin: ☐	
CHU adresse	Leveret: ☐ Dag: ☐ Dato: ☐	
Føremålsbetegnelse		
Leverandør nr.	På ryg: ☐	
Dansk Crown ☐ Dima ☐	Isakke: ☐	
Elevationsgrænse: Ja ☐ Nej ☐		
Bestillingens indholdstype:		
SPF status	Kvæstet/indl.	
Udfyldes ved USK på slagtesvin (ved USK på seer skal udfyldes)		
Årsag til undersøgelse	Udførelse af materiale	
Specialt ønsket undersøgelse for	Indsendt ☐ St. ☐	
Diagnostisk materiale indsendes til:	Bestemmelsestype (omgæ)	
Laboratorium for Svinevirologi		
Vialevej 13, 8450 Røsløkke	Dato og underskrevet	
Udfyldes af slagtesvinet		
Dresser skal påføres forsendelsesetiketterne: Kategori 2 - til diagnose		
Materiens art	Slagtesvinet omgærdet og p.	
Gennemsnit vægt, kg		
Forundersøget		
Træspore, navn, adresse		
Modtager navn og adresse		
Laboratorium for Svinevirologi		
Vialevej 13, 8450 Røsløkke		
Dato, underskrevet (navn)		

Mindst 20 maver til USK

Laboratorie: 1.300 kr.

Dyrlægen rekvirerer

Slagtesvin:

Midt i leveringsforløbet

Udsættersør:

DC sætter sonummer på

FVST - Handlingsplan for bedre dyrevelfærd for svin

Sobesætninger med Sundhedsrådgivningsaftale

Screeningen løber fra 2014-2018
20 til 30 maver fra hver besætning

Hvis der er alvorlige mavesår skal der udarbejdes en handlingsplan, som en del af sundhedsrådgivningen

Det vurderes, at 20-25 % af besætningerne skal udarbejde en handlingsplan

FVST - Handlingsplan for bedre dyrevelfærd for svin

Videncenter for
Svineproduktion

VSP forventer

Sobesætninger med Sundhedsrådgivningsaftale

Screeningen løber fra **2015** - 2018

Ved flere end 8 maver ud af 20 maver skal der laves en handlingsplan

Hvis der er alvorlige mavesår
(mere end 40 % af somaver, der har indeks 8-10)
skal der udarbejdes en handlingsplan,
som en del af sundhedsrådgivningen

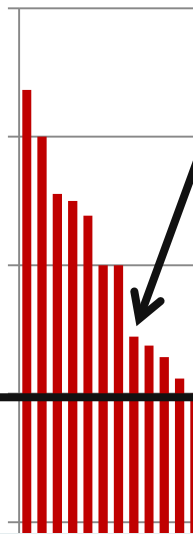
USK 2014

% somave-USK
indeks 8-10

70
60
50
40 %
30

Eksempel:

9 maver ud af 20 med indeks 8-10 = 45 %
- det vil kræve en handlingsplan

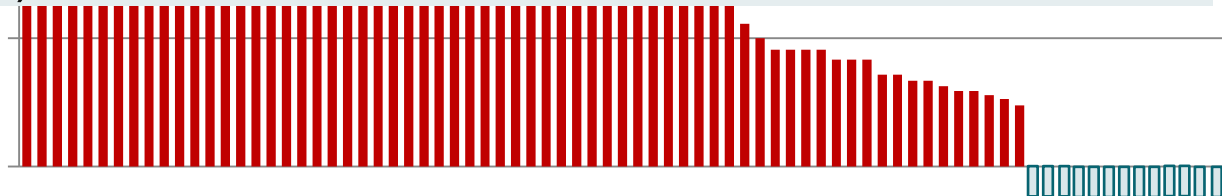

USK fra 79 sohold:

13 sohold (16 %) havde **ingen** mavesække med indeks 8-10

11 sohold (14 %) havde mere end 40 % med indeks 8-10

10
0

79 sohold, der har indsendt USK i 2014

Handlingsplanens
indhold?

Mavesundhed

Groft melfoder:
Klar vinder

Mavesundhed

Videncenter for
Svineproduktion

Expandat & korn udenom:
Flot 2. plads

Foderudnyttelse

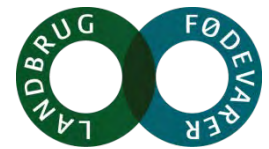
A large pile of brown, cylindrical feed pellets, likely made from wood chips or agricultural waste, filling a storage bin. The pellets are uniform in size and shape, and the bin's interior is visible in the background.

Pelleteret foder: Klar vinder

Nye forsøgsresultater er på vej

Fin/grov formaling

Videncenter for
Svineproduktion

Søer:

Mindst 15 % over 2 mm

Slagtesvin:

Fastlægges ud fra mave-USK og foderudnyttelse i den enkelte besætning

Betyder lige meget i tør- og vådfoder

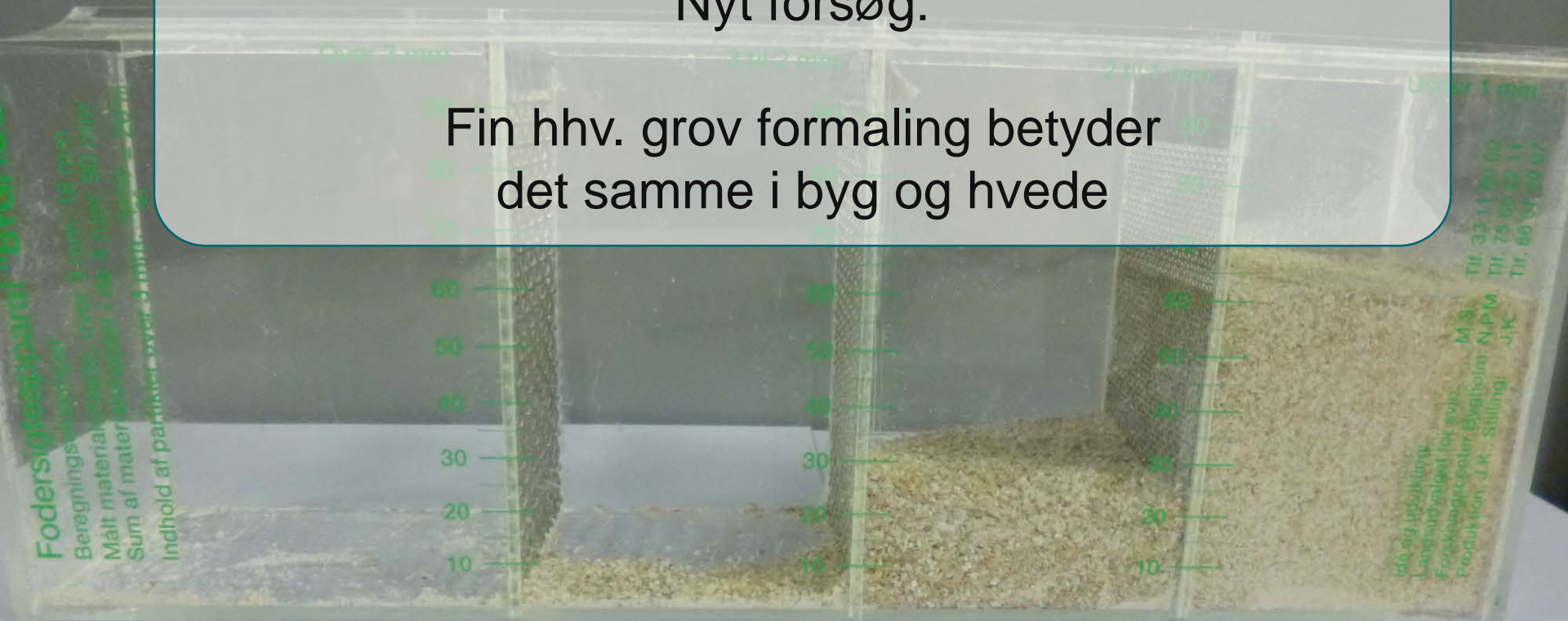
Fin/grov formaling

Videncenter for
Svineproduktion

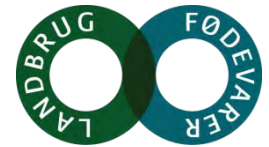
Nyt forsøg:

Fin hhv. grov formaling betyder
det samme i byg og hvede

Fiber-råvarer

Videncenter for
Svineproduktion

- Byg
- Grønmel
- Havre
- Hvedeklid
- Roepiller

Mindre effekt af fibre end af fysisk struktur

Halm

Halm

**Variierende effekt på
sår og ar (indeks 6-10)**

Wrap

**Wrap, ikke-snittet
100 g pr. gris pr. dag**

1 kg wrap i en sti med 10 grise

**Wrap, ikke-snittet
100 g pr. gris pr. dag**

**Mere end en halvering
i sår- og ar (indeks 6-10)**

Wrap, ikke-snittet

Praktikerne siger:
"Det dur' ikke i praksis, det gør vi ikke igen.
Stort spild, svineri i stierne
og det sætter sig i spalterne"

Vi arbejder videre.....

**1 eller 2 daglige fodringer
til drægtige søer?**

	1 daglig fodring	2 daglige fodringer	Ad lib
Pelleteret foder, % med indeks 6-10	41	42	68
Melfoder, % med indeks 6-10	10	6	16

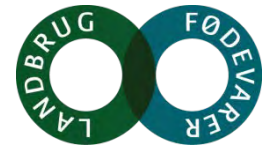
**1 eller 2 daglige fodringer
til drægtige søer?**

**Betyder ingenting for
mavesundheden**

Fodringsprincipper

Videncenter for
Svineproduktion

Vådfoder, restriktiv

Tørfoder, efter ædelyst

Indeks 6-10, %	Våd, restriktiv	Tør, ad libitum
Besætning 1	27	59
Besætning 2	28	84

Betyder foderstrategi noget for slagtesvins mavesundhed?

Ja, restriktiv er bedst

Hvordan skal polte fodres, så de har en god mavesundhed?

30-100 kg	100-140 kg
Mel	Mel
	Piller
Piller	Mel
	Piller

Hvordan skal polte fodres, så de har en god mavesundhed?

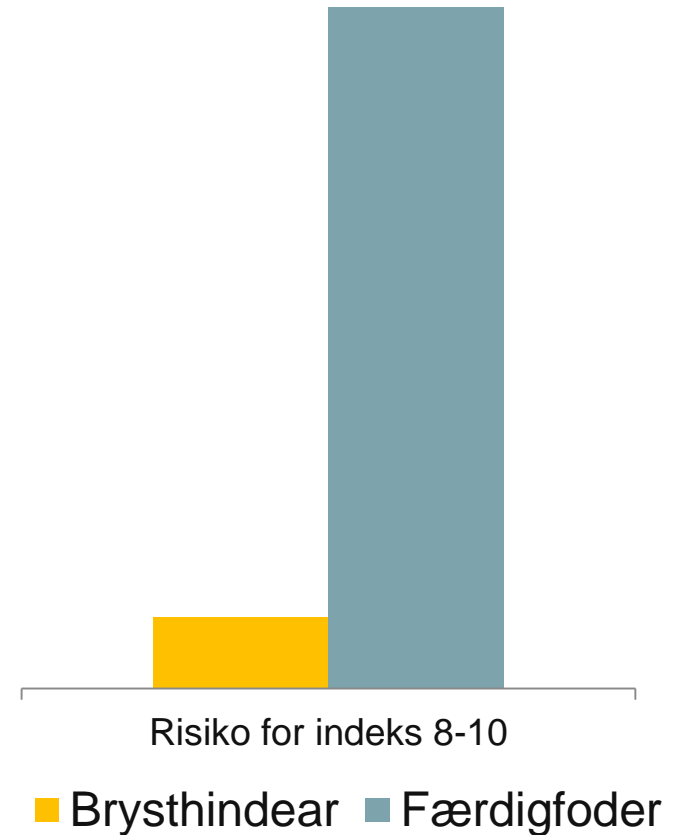
Melfoder fra 30-140 kg
udfodret restriktivt

Sundhed

Sammenhæng mellem
brysthindear og mavesår
(indeks 8-10)

Ingen sammenhæng
mellem PCV2 og
mavesår

Handlingsplan

Altid på baggrund af USK på mindst 20 maver
Indeholder:

- **Foderændringer (fysisk struktur)**
- Ændringer af foderstrategi
- Tildeling af fibre/wrap
- Fokus på sundhed

- Ha' også fokus på omkostninger og fodereffektivitet